

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2024

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuustolle

Sisällys

1.	Lautakunnan toiminta	2
1.1	Tarkastuslautakunnan jäsenet	2
1.2	Tehtävät ja toiminnan tarkoitus ja tavoite	2
1.3	Toimintamuodot	3
1.4	Arvio yhtymähallituksen laatiman toimintakertomuksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta	4
2.	Edellisten vuosien arviointikertomusten takia tehtyjen toimenpiteiden arviointi	4
3.	Henkilöstö	5
4.	Vuoden 2024 tavoitteiden toteutuminen	6
4.1	Strategiset tavoitteet	6
4.2	Toiminnalliset tavoitteet	6
4.3	Taloudelliset tavoitteet	9
5.	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen	11
6.	Tarkastuslautakunnan arvio koulutuskuntayhtymän nelivuotiskauden toiminnasta	12
7.	Tarkastuslautakunnan johtopäätökset	13

Tarkastuslautakunta esittää seuraavan koulutuskuntayhtymän vuoden 2024 toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista koskevan arvioinnin yhtymävaltuuston käsiteltäväksi.

1. Lautakunnan toiminta

1.1 Tarkastuslautakunnan jäsenet

Yhtymävaltuusto on valinnut toimikaudeksi 2021–2025 tarkastuslautakuntaan seuraavat jäsenet:

Jäsen:	Varajäsen:
Vuolle Sanna, puheenjohtaja	Valta Anne
Saari Mikko, varapuheenjohtaja	Kangas Tarmo
Mikkola Asmo	Parkkila Kari
Savinen Nina	Tammi Aino
Uusitalo Ilkka	Sundqvist Toni

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut alkuvuodesta hallintosihteeri Anniina Arvonen ja loppuvuodesta hallintosihteeri Heidi Vaittinen.

1.2 Tehtävät ja toiminnan tarkoitus ja tavoite

Yhtymävaltuuston valtuustokaudelle 2021–2025 valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan arvioida, ovatko yhtymävaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet kuntayhtymässä ja konsernissa ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Em. lisäksi tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä ja kuntayhtymän hallintosäännön 60 §:ssä tarkoitettua sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista.

Tarkastuslautakunta edustaa kuntayhtymässä ulkoista valvontaa, jonka toisen osan muodostaa tilintarkastajan suorittama tilintarkastus. Vastuullisena tilintarkastajana on toiminut KHT, JHT Piia-Tuulia Rauhala.

Arvioinnin tärkein perustelu kuntayhtymässä on palvelujen ja toiminnan kehittäminen ja sitä koskevan kunnallisen päätöksenteon tukeminen. Arvioinnin onnistumisen keskeisimmät edellytykset ovat selkeä tavoitteiden määrittäminen sekä arviointitulosten hyödyntäminen. Yhtymävaltuustotason arvioinnin ohella tehdään yksityiskohtaisempaa yhtymähallituksen arviointia sekä yksikkökohtaista itsearviointia, johon kuuluvat muun muassa palvelu- ja toimintaprosessien sujuvuuden ja tehokkuuden seuranta.

Arvioinnin ydin on arvottaminen eli sen osoittaminen, onko asia hyvin vai huonosti, arvokas vai arvoton, hyödyllinen vai hyödytön. Arvioinnin käsite muuttuu jatkuvasti. Sitä määrittellään mm. tarkoituksen sekä arviointiprosessin luonteen ja sisällön pohjalta. Arviointi on jonkin seikan tai asiantilan vertaamista tiettyyn kriteeriin sekä arvioivan päätelmän toteuttamista tällä perusteella.

Kuntalaissa korostetaan tavoitteiden asettamista ja niiden seurannan merkitystä toiminnan ja talouden ohjauksessa sekä kytkemistä määrärahoihin ja tuloarvioihin. Valtuusto voi johtaa kuntaorganisaatiota vain asettamalla talousarvion teon yhteydessä toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteiden tulee olla mitattavia, niiden tulee ilmaista palvelujen saatavuutta, niihin pitää pystyä vaikuttamaan ja niiden välillä tulee olla selkeä resurssiyhteys.

1.3 Toimintamuodot

Lautakunta on kokoontunut vuoteen 2024 kohdistuvaa tarkastusta varten viisi kertaa. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut hallintosihteeri Heidi Vaittinen.

Työnsä lautakunta on toteuttanut etukäteen laaditun työohjelman mukaisesti.

Kokousaika	Arvioitavat asiat:	Arviointimenetelmä:
26.9.2024 klo 17.00	Tarkastuslautakunnan työohjelma 2024 Tilintarkastuksen työohjelma 2024 Tarkastuslautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2025 Kuntayhtymän toiminnan ja talouden ajankohtaiskatsaus	Talous- ja hallintojohtaja Johtava rehtori
21.11.2024 klo 17.00 Myllykyläntie	Henkilöstö Opiskelijat Sidonnaisuusilmoitukset	2 henkilökunnan edustaja kuultavaksi 2-4 opiskelijaa kuultavaksi Alan koulutuspäällikkö
27.02.2025 klo 17.00 Hämeentie	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje Arviointikertomuksen lähetekeskustelu	Talous- ja hallintojohtaja Tilintarkastaja
10.04.2025 klo 17.00	Tilinpäätöksen 2024 esittely Arviointikertomuksen valmistelu	Talous- ja hallintojohtaja Johtava rehtori Tilintarkastaja
14.05.2025 klo 17.00	Tilintarkastuskertomuksen käsittely Arviointikertomus vuodesta 2024	Tilintarkastaja

Kokouksissaan tarkastuslautakunta on kuullut viranhaltijoiden selvityksiä toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tutustunut viranhaltijoiden laatimiin raporteihin, toimielinten pöytäkirjoihin sekä vuoden 2024 talousarvioon ja tilinpäätökseen.

Arviointisuunnitelman mukaisesti tarkempina arviointikohteina vuonna 2024 olivat strategisten tavoitteiden toteuttaminen kuntayhtymässä sekä konsernissa, sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä opiskelija- ja henkilöstökeskustelut.

1.4 Arvio yhtymähallituksen laatiman toimintakertomuksen laadusta, luotettavuudesta ja kehittämistarpeesta

Toiminnan määrällisten, laadullisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista on kuvattu yhtymähallituksen vuodelta 2024 laatimassa tilinpäätöksessä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että tilinpäätös toimintakertomuksineen on hyvin kattava ja se antaa oikeat ja riittävät tiedot yhtymävaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

2. Edellisten vuosien arviointikertomusten takia tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Tarkastuslautakunnan vuoden 2023 arviointikertomuksessa esiin nostetut huomiot käsiteltiin yhtymähallituksessa 29.10.2024 § 104.

Tarkastuslautakunnan esittämään huoleen erityisesti perehdytykseen, kiusaamiseen ja tiedonkulkuun liittyvistä epäkohdista yhtymähallitus toteaa, että koko henkilökunnalle ja opiskelijoille on tehty kysely, jossa esiin tulleisiin epäkohtiin on reagoitu. Vastaukset on käyty läpi jokaisen toimipisteen henkilöstön kanssa. Henkilökunnan hyvinvointiin on valmisteilla hyvinvoinnin vuosikello, jossa suunnitellusti toteutetaan henkilökunnan hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä. Henkilökunnalle laaditaan hyvän käytännön pelisäännöt yhteisten palaverien tuotteena.

Yhtymähallitus toteaa vastineessaan strategisten tavoitteiden pohjalta tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnista, että arviointia toteutetaan neljännesvuosittain tavoitteiden toteutumista arvioitaessa.

Tarkastuslautakunnan ehdotukseen tavoitteiden toteutumisen ja vaikuttavuuden arvioinnin toteuttamisesta enemmän konkreettisin mittarein yhtymähallitus toteaa, että tulokortin strategiset tavoitteet ovat mitattavissa tarkoilla mittareilla, joita seurataan tarkasti ja suuri osa niistä on jopa rahoitukseen vaikuttavia mittareita.

Yhtymähallitus toteaa, että vuodelle 2024 tytäryhtiöille on asetettu toiminnalliset tavoitteet.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2023 arviointikertomuksessa esille nostettuja suosituksia ja kehittämiskohteita on edistetty ja toimenpiteisiin ryhdytty.

3. Henkilöstö

Kuntayhtymän palveluksessa olevan henkilöstön määrä 31.12.2024 oli 243 (31.12.2023; 254) eli henkilöstömäärä väheni toimintavuonna 11 työntekijällä.

Vuodesta 2023 vuoteen 2024 henkilöstökulut kasvoivat 186.000 euroa (1,4 %). Henkilöstökulut olivat yhteensä 13,5 milj. euroa. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista oli 62,9 % (63,1 % v. 2023). Vuoden 2024 maltillista henkilöstömenojen kasvua selittää henkilöstömäärän väheneminen.

Henkilöstön keski-ikä oli 51,8 vuotta (51,9 v. 2023). Kunta-alalla henkilöstön keski-ikä on 45,5 vuotta (2023). Vuoden 2024 siirtyi vanhuuseläkkeelle kahdeksan työntekijää, joiden keski-ikä oli 64,3 vuotta. Henkilöstöstä 60 % työskentelee Loimaalla, 30 % Uudessaakaupungissa ja 10 % Liedossa.

Sairauspoissaoloja kertyi 11,14 pv/HTV (2023: 9,93) ja sairauspoissaoloprosentti oli 4,1 (2023:3,8). Henkilöstöstä 54 %:lla (2023:42) ei ollut lainkaan sairauspoissaoloja. Työterveyshuollon kustannukset olivat yhteensä 242.000 euroa ja kasvoivat edellisestä vuodesta noin 55.000 eurolla. Kasvu tapahtui pääosin ennaltaehkäisevässä toiminnassa Loimaan yksikössä. Työterveyshuollon kustannuksiksi muodostui 997 euroa/työntekijä (2023:736). Henkilöstökertomuksessa ei annettua selontekoa kustannusten kasvun syistä.

Opettajien kelpoisuus täyttyi 92,14 %:lla (93,2 % vuonna 2023) opettajista.

Vuoden 2023 työhyvinvointikysely toteutettiin 28.11. – 12.12.2024. Koko henkilökunnalle lähetettiin työhyvinvointikyselyn linkki sähköpostiviestillä 28.11.2024. Kyselyn vastausprosentti oli 66 % (2023:64). Henkilöstökyselyn tulosten keskiarvo nousi hie-
man vuodesta 2023. Tulos oli 3,3, kun vuonna 2023 kyselyn vastausten keskiarvo oli 3,2. Esihenkilöt eivät vastanneet kyselyyn vaan heille toteutettiin erillinen kysely. Vastausprosentti oli 80 %.

Yhtymähallitus käsitteli kokouksessaan 25.3.2025 työhyvinvointikyselyn 2024 tuloksia sekä kyselyn perusteella työsuojelutoimikunnan sekä vastualueiden ehdottamia kehittämiskohteita. Työsuojelutoimikunnan esiin nostamia kohteita ovat kuntayhtymän yhteisöllisyys sekä lukion muistaminen tiedottamisessa ja yhteisöllisyydessä. Yhtymähallituksen käymässä keskustelussa todettiin, että Novintraa voitaisiin hyödyntää paremmin tiedottamisessa. Vastualueiden esille nostamia kehittämiskohteita ovat mm. työkavereiden kunnioitus ja arvostaminen, sujuva yhteistyö ja yhteisöllisyys, opetustilojen kehittäminen ja ilmanvaihdon parantaminen (Liedon toimipaikka), kehityskeskustelun palautteet, turvallisuusasiat ja osaamisen kehittäminen. Yhtymähallitus päätti, että johdon toimesta yhteistyössä henkilökunnan kanssa toteutetaan vuoden 2025 aikana toimenpiteitä, jotka edistävät työyhteisössä tiedottamisen parantumista, turvallisuusnäkökohtia ja yhteisöllisyyttä.

Henkilöstöetuutena on ePassi, jonka arvo on 240 euroa/työntekijä.

**Tarkastuslautakunta pitää huolestuttavana erityisesti yhteisöllisyyteen ja tiedon-
kulkuun liittyviä epäkohtia. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että toimenpitei-
siin ryhdytään sisäisen tiedonkulun parantamiseksi sekä yhteisöllisyyden ja su-
juvan yhteistyön kehittämiseksi.**

4. Vuoden 2024 tavoitteiden toteutuminen

4.1 Strategiset tavoitteet

Strategisten tavoitteiden toteumaa on käsitelty toimintakertomuksen kohdassa 1.4.2 Keskeiset kehittämistoimenpiteet ja hankkeet. Strategisten tavoitteiden/painopistealueiden pohjalta asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on arvioitu sanallisesti.

Tarkastuslautakunta toteaa, että koulutuskuntayhtymätasolla toiminta keskeisten kehittämistoimenpiteiden osalta (henkilöstö, asiakkuus, ydinprosessit ja talous) on ollut aktiivista ja että toimenpiteet onnistuessaan tukevat kehitettäviä alueita.

4.2 Toiminnalliset tavoitteet

TE-palveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille 1.1.2025 alkaen. Kuntayhtymä oli mukana jäsenkuntiensa kanssa valmistelemassa ja suunnittelemassa tulevaa koulutuksellista palvelurakennetta. Kuntayhtymä on mukana Loimaan osaamisfoorumeissa ja innovaatiokampanjan toiminnassa Liedossa.

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymän yhtymähallitus on 24.4.2018 hyväksynyt kuntayhtymän strategian. Strategia on kuvattu puuna, jonka kasvustosta ilmenevät kuntayhtymän visio, missio ja arvot sekä toimintaa kuvaavat strategiset tavoitteet ja toimintamallit. Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä määrittää vuosittain toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarvion laadinnan yhteydessä. Strategiset painopistealueet asetetaan henkilöstön, asiakkuuden, ydinprosessien ja talouden näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen, työelämän ja yhteiskunnan muutoksia seurataan aktiivisesti ja niihin reagoidaan nopeasti.

Koko kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet on johdettu strategisista painopistealueista:

- Henkilöstö; Yhteistyö ja ammattitilpeys
- Asiakkuus; Yrittäjyys ja työelämä
- Ydinprosessit; Joustavat opintopolut, uusi tapa toimia, lupa kokeilla ja
- Talous; raamit toiminnan toteutumiselle.

Koko kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet ja Opetustoiminta

Strategisista painopisteistä johdettuja toiminnallisten tavoitteiden toteumaa on käsitelty toimintakertomuksen kohdassa 1.4.2. Keskeiset toimenpiteet ja hankkeet

Koko kuntayhtymää koskevat toiminnalliset tavoitteet ovat pääosin toteutuneet, joista tarkastuslautakunta lausuu seuraavaa:

- Uuden strategian valmistelu saatiin päätökseen vuoden 2024 lopussa ja yhtymähallitus hyväksyi strategian sisällön 26.2.2025. Strategian visuaalista ilmettä ei uusia. Yhtymävaltuusto ei ole vielä uutta strategiaa hyväksynyt.
- Ydinprosessien osalta S2-kielen opetusta on lisätty, ohjaushenkilöstöä on palkattu lisää sekä opetushenkilöstölle on järjestetty tekoälykoulutusta.
- Talouden osalta määräaikaista vakinaistamista on tehty taloussuunnittelun näkökulmasta.
- Perustettiin kestävän kehityksen työryhmä ja huomioidaan hiilineutraalisuustavoitteet toiminnassa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että strategisista painopisteistä johdettujen opetustoimen toiminnallisten tavoitteiden (1.4.2) toteutumiseksi on tehty runsaasti toimintakertomuksessa esitettyjä konkreettisia toimenpiteitä, joista:

- Henkilöstön osalta tehtäväkuvat on laadittu. Yhtenäinen Novidan opintoalan asian-tuntijanmalli sekä uudistuneiden tutkinnon perusteiden toteutussuunnitelman yhtenäinen maali otettiin käyttöön. Lukiossa on pidetty yhteisiä tilaisuuksia ja järjestetty tapahtumia yhteisöllisyyden lisäämiseksi.
- Asiakkuuden osalta työelämäpalvelut sijoittuvat Loimaalla ja yritysverkosto on rakentunut Lietoon sekä Loimaalle. Yhteisöllisyyttä lisääviä tapahtumia on järjestetty kuntayhtymän toimipaikoissa. Hyvinvoinnin teemavuotena laadittiin hyvinvoinnin vuosikello.
- Ydinprosessien osalta S2-kielen opetusta on lisätty, tekoälykoulutusta järjestetty ja erilaisia opetusmuotoja (samanaikaisopetus ja moduuliopetus) on otettu käyttöön.

Tarkastuslautakunta toistaa edotuksensa, että jatkossa tavoitteiden toteutumisesta ja vaikuttavuutta arvioidaan enemmän konkreettisten mittareiden kautta. Tarkastuslautakunta toteaa, että toteutuman sanallisessa raportoinnissa jää avoimeksi tavoitteiden toteutumisen taso, koska tarkempaa arviointikriteeristöä ei ole määritetty. Tarkastuslautakunta suosittaa huomioimaan koulutuksen järjestämiseen suunnitteilla olevat muutokset, ikärakenteen muutoksen vaikutukset sekä seuraamaan tiiviisti julkisen talouden rahoitusjärjestelmien kehitystä.

Tasapainotettu tulokortti

Yhtymävaltuuston vuodelle 2024 asettamat toiminnalliset tavoitteet ja niiden toteutuminen on esitetty tasapainotetussa tulokortissa toimintakertomuksen kohdassa 1.4.1.

Tasapainotetun tulokortin tavoitteet on asetettu neljälle eri näkökulmalle: henkilöstö, asiakkuus, ydinprosessit ja talous. Näihin liittyviin mittareihin on talousarviossa määriteltä keskeiset strategiset tavoitteet, ratkaisevat menetystekijät ja mittarit.

Keskeisiä strategisista tavoitteita (tasapainotettu tulokortti) vuosille 2020–2024 on asetettu 11 kpl, joita mitataan 17 mittaritavoitteella. Mittaritavoitteista saavutettiin tai ylitettiin 10 kappaletta, kun vuonna 2023 mittaritavoitteet saavutettiin kuuden tavoitteen osalta. Tavoitteista toteutui 59 % (35 % vuonna 2023). Kattavimmin toteutuivat asiakkuudelle ja taloudelle asetetut tavoitteet.

Asetetut tavoitteet saavutettiin seuraavissa mittareissa:

- Työelämäpalaute/koulutustarjonnan vetovoimaisuus (4,05/4,05), 4,07 vuonna 2023
- Työelämäpalvelut: at:n ja eat:n volyymi opiskelijavuosina (toteuma 295/250), 306 vuonna 2023
- Oppisopimuksen volyymi opiskelijavuosina (341/250), 258 vuonna 2023
- Työvoimakoulutuksen volyymi opiskelijavuosina (45,14/37), 41,6 vuonna 2023
- Opiskelijoiden keskeyttämisprosentti (ao 4,97/6,0), ao 5,25 vuonna 2023
- Opiskelijavuodet (1812/1789,6), 1788 vuonna 2023
- Suoritetut tutkinnon osat (4153/3971), 4801 vuonna 2023
- Suoritettujen tutkintojen määrä (toteuma lukio 62/60), 71 vuonna 2023
- Tilikauden yli/alijäämä, euroa (853.309/186.000 euroa), 1.716.697 vuonna 2023
- Toiminnan ja investointien rahavirta (1.166.810/234.000 euroa), 1.933.429 vuonna 2023
- Kehittämisrahoitus (830.768/629.800 euroa), 727.813 euroa vuonna 2023.

Asetetut mittaritavoitteet, jotka jäivät toteutumatta:

- Oy:n volyymi opiskelijavuosina (6,74/7), 6,2 vuonna 2023
- Amis-palautteiden keskiarvo (4,27/4,28), 4,31 vuonna 2023
- Pätevien päätoimisten opettajien osuus (92,14/94 %), 93,2 % vuonna 2023
- Henkilöstökyselyn tulos (3,3/3,5), 3,2 vuonna 2023
- Suoritettujen tutkintojen määrä (toteuma ao 692/714), 775 vuonna 2023
- Opiskelijoiden keskeyttämisprosentti (lukio 1,38/0,3), lukio 0,37 vuonna 2023
- Pysyvien vastaavien suhteellinen osuus taseen loppusummasta 45/57 %, 47 % vuonna 2023
- Suhteellinen velkaantuneisuus (8,9/7,6 %), 10,47 % vuonna 2023.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota amis-palautteen heikkenemiseen sekä lukio-opintojen keskeyttämisen määrän merkittävään kasvuun. Tarkastuslautakunta pitää huolestuttavana pätevien opettajien rekrytointihaasteet. Myönteistä on, että henkilöstökyselyn tulokset paranivat. Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden lisäämisen panostuksia.

Suoritettujen tutkintojen määrää kuvaavat mittarit täyttivät pääosin asetetut tavoitteet. Ikärakenteen muutos ja kiristynvä kilpailu oppilaista tulee vaikuttamaan opiskelija- ja tutkintomääriin negatiivisesti. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että oppilaitoksen vetovoimatekijöitä niin opiskelijoiden kuin henkilökunnan saamiseksi tulee vahvistaa.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan opiskelijavolyymimuutokset sekä julkisen talouden rahoitusleikkaukset tulevat lähivuosien aikana aiheuttamaan taloudelle merkittäviä haasteita.

4.3 Taloudelliset tavoitteet

Koulutuskuntayhtymän tilinpäätös muodostui 0,85 milj. euroa ylijäämäiseksi (2023:1,7 milj. euroa). Opetukseen ja ohjaukseen myönnettiin 0,65 milj. euroa lisämäärärahoitusta. Lisämäärärahoja ei ole jatkossa haettavissa vaan päinvastoin ammatilliselta koulutukselta julkisen talouden tasapainottamiseksi leikataan, mikä tarkoittaa kuntayhtymän osalta 1,1 milj. euron vähennystä valtionosuusrahoitukseen.

Tuloslaskelman toteutumisvertailu osoittaa, että **vuosikate** oli 2,5 milj. euroa (2,97 milj. euroa vuonna 2023). Talousarviossa lisämäärärahat mukaan lukien vuosikate oli 1,9 milj. euroa. Vuosikatetavoite ylittyi näin ollen 0,6 milj. eurolla. Toimintatuotot ylittyivät 185.500 euroa ja toimintakulut alittuivat 430.100 eurolla. Suunnitelman mukaiset poisotot olivat 1,66 milj. euroa.

Toimintatuotot olivat 23,8 milj. euroa, mikä on 282.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Merkittävin muutos tapahtui myyntituotoissa (-0,4 milj. euroa). Koko vuoden valtionosuuksien toteuma käyttötaloudessa oli 21,2 milj. euroa, mikä on 125.000 euroa vähemmän kuin vuonna 2023.

Toimintakulut olivat 21,5 milj. euroa, mikä alitti talousarvio (toteutuma 98,1 %). Toimintakulut kasvoivat 0,4 milj. eurolla edelliseen vuoteen nähden. Merkittävin ylitys toteutui palveluiden ostossa. Talousarvion sitovuustaso yhtymävaltuustoon nähden on ns. osasto 2-taso, joita ovat kuntayhtymä yhteiset ja opetus. Opetuksen toimintakulut olivat 20,7 milj. euroa (20,8 milj. euroa v. 2023), mikä oli 403.000 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Koulutuskuntayhtymän yhteiset toimintakulut 0,81 milj. euroa toteutui 21.900 euroa alle talousarvion.

Tilikauden ylijäämäksi muodostui 853.309,44 euroa. Talousarviossa tilikausi arvioitiin muodostuvan ylijäämäiseksi 186.000 euroa ja lisämäärärahat huomioiden 371.900 euroa.

Investointimenot olivat yhteensä 1,3 milj. euroa, josta rakennusten korjausten osuus oli 0,94 milj. euroa, mikä on 3.400 euroa alle muutetun talousarvion. Merkittävimpiä rakennusinvestointihankkeita olivat Loimaalla Myllykyläntiellä liikuntasalin peruskorjaus 263.786 euroa ja ulkokatoksen yläpohjan eristäminen 179.736 euroa sekä Uusi-kaupungissa Viikaistenkadulla F-rakennuksen vesikaton saneeraus 201.795 euroa.

Merkittävin yksittäinen irtaimistoinvestointi oli monitoimipyöräkuormaajan hankinta 45.000 euroa (Lieto). Loimaan Hämeentien luonnonvara-alan muita hankintoja tehtiin 122.860 eurolla.

Koulutuskuntayhtymän maksuvalmiusasema pysyi edellisen vuoden tasolla. Kassan riittävyyttä kuvaava tunnusluku 220 pv (2023: 221 pv) on edelleen erinomaisella tasolla.

Koulutuskuntayhtymän velat ja vastuut ovat 18 % käyttötuloista (2023:18 %). Velkoihin ja vastuihin sisältyvät myös leasing- ja vuokravastuut.

Koulutuskuntayhtymän taseen mukainen kertynyt ylijäämä on 21,5 milj. euroa, mikä sisältää vuoden 2024 ylijäämäisen tuloksen. Koulutuskuntayhtymällä ei ole näin ollen kuntalain mukaista alijäämän kattamisvelvoitetta. Koulutuskuntayhtymällä ei ole pitkäaikaista lainaa. Omavaraisuusaste on 91 % ja suhteellinen velkaantuneisuus 9 %. Lainat ja vuokravastuut olivat 2,2 milj. euroa vuoden 2024 lopussa. Pysyvien vastaavien kirjanpitoarvo 31.12.2024 oli 12,8 milj. euroa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että taloudellisten tavoitteiden voidaan katsoa toteutuneen ja koulutuskuntayhtymän talous on vakaa. Kuntayhtymällä ei ole kuntalain 115 §:n talouden tasapainottamistarvetta, kun taseessa ei ole kattamatonta alijäämää. Koulutuskuntayhtymän taseen kumulatiivinen ylijäämä on vuoden 2024 ylijäämä mukaan lukien 21,5 milj. euroa.

Tytäryhtiö Lounais-Suomen koulutus Oy:n liikevaihto oli 27.116,78 euroa (ed. vuosi 81.342,21 euroa). Yhtiön tulos muodostui alijäämäiseksi -3.858,74 euroa (ed. vuosi -5.035 euroa). Liikevaihto on laskenut merkittävästi toiminnan vähentyessä ja koulutuksen tuotto ei ole kattanut koulutustoiminnan kustannuksia. Liikevaihto on karttunut ainoastaan yritysten lupa- ja korttikoulutuksista.

Lounais-Suomen koulutus Oy ei kuitenkaan pysty pelkästään kilpailemaan hinnalla markkinoilla olevien yksityisten yritysten kanssa lupa- ja lyhytkorttikoulutustarjonnasta ja yrityskoulutuksista. Osalle yhteistyöyrityksistä on kuitenkin tärkeää pitkäaikainen yhteistyö, ja sen sujuvuus hinnan sijaan. TE24-uudistuksen vaikutukset ovat lopettaneet ELY-keskuksen kanssa solmittavien rekry-, täsmä- ja muutokoulutukset 2024.

Vuoden 2024 talousarviossa tytäryhtiölle ei ole asetettu toiminnallisia tavoitteita. Tarkastuslautakunta toteaa, että yhtiön toiminta on hiipunut koulutustarjonnan supistuessa. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että yhtiön toiminnan tulee olla kannattavaa.

5. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Yhtymävaltuusto on hyväksynyt 15.5.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Yhtymähallitus on päivittänyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 26.11.2024. Ohjeen mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kuntayhtymälle asetetut tavoitteet saavutetaan, toiminta noudattaa lainsäädäntöä ja koulutuskuntayhtymän omia sääntöjä, ohjeita ja päätöksiä, voimavaroja käytetään tuloksellisesti, omaisuus on turvattu ja, että johdon saama informaatio on oikeaa, tarkoituksenmukaista ja oikea-aikaista.

Koulutuskuntayhtymälle on vahvistettu hallinto-organisaatio, arvot ja hallintosääntö, jotka ohjaavat ja muodostavat rungon sisäiselle valvonnalle. Tavoitteena on, että vakuutukset kilpailutetaan noin kolmen-viiden vuoden välein. Vakuutukset kilpailutettiin vuonna 2023. Riskien hallinta on siltä osin kunnossa kuin, mitä riskejä on tunnistettu. Tunnistetut riskit on pyritty poistamaan.

Yhtymähallitukselle annetaan neljännesvuosittain raportti talousarvion toteutumisesta osavuotissuunnitelmien laadinnan yhteydessä. Kerran vuodessa laaditaan välitilinpäätös. Talouden seuranta on tehostettu. Kuluneena vuonna erityisen seurannan alaisena ovat olleet kaikki alijäämäiset opintoalat. Omaisuudesta, sopimuksista ja vastuista on pidetty luetteloa.

Sisäinen valvonta ja menettelyjen laillisuuden seuranta ovat jatkuvaa toimintaa. Yhtymähallituksen yhdestä päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus, joka ei antanut aihetta alkuperäisen päätöksen muuttamiseen. Talous- ja hallintojohtajan yhdestä päätöksestä tehtiin oikaisuvaatimus yhtymähallitukselle, joka hylkäsi oikaisuvaatimuksen. Tilinpäätösvuonna ei tehty valituksia markkinaoikeuteen. Aluehallintovirastoon tehtiin muutama kantelu vuoden 2024 aikana.

Sisäisen valvonnan jaosto ei esittänyt vuoden 2024 sisäiseen valvontaan liittyviä kehityskohteita.

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty.

6. Tarkastuslautakunnan arvio koulutuskuntayhtymän nelivuotis- kauden toiminnasta

Tarkastuslautakunta on arvioinut koulutuskuntayhtymän nelivuotiskauden 2021–2024 toimintaa muutamien keskeisten tunnuslukujen ja mittareiden avulla. Arvioinnissa käytettävät mittarit koostuvat opetuksen laatua ja talouden kehitystä kuvaavista tunnusluvuista.

Arvioinnin kohteena olevien mittareiden kehitystä kuvataan seuraavilla väreillä: **punainen korotus, negatiivinen kehitys**, **keltaiset korostus, vaihteleva kehitys** sekä **vihreät korostus, myönteinen kehitys**.

Mittari	2021	2022	2023	2024
Opiskelijavuodet	2014	1819	1788	1812
Suoritettujen tutkintojen määrä (ao)	1060	803	775	692
Opintojen keskeyttäminen (ao) %	6,7	5,8	5,25	4,97
Opiskelijatytyväisyys (amis-palaute)	4,19	4,28	4,31	4,27
Pätevien opettajien osuus (%)	89,4	94,77	93,2	92,14
Henkilöstön työtytyväisyys	3,3	3,4	3,2	3,3
Valtionosuusrahoitus (1000 euroa)	18758	20900	21325	21200
Lainat ja vastuut (1000 euroa)	1335	1515	2218	1880
Tilikauden yli/alijäämä (1000 euroa)	508	2112	1717	853

Tarkastuslautakunnan arvioin mukaan Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymän nelivuotiskausi 2021–2024 on toteutunut toiminnallisesti ja taloudelliset hyvin. Tilikaudet ovat toteutuneet ylijäämäisinä ja valtionrahoituksen kehitys valtuustokaudella on ollut suotuisaa. Kuntayhtymä on suunnitelmallisesti ja määrätietoisesti sopeutunut toimintaympäristön muutoksiin. Kuntayhtymä on varautunut valtion rahoitusuudistukseen. Suoritettujen tutkintojen määrän trendi on merkittävästi laskeva. Henkilöstö työtytyväisyys ei ole parantunut valtuustokaudella.

Pitemmällä aikavälillä väestörakenteen muutos ja erityisesti lasten ja nuorten ikäluokien pieneneminen vaikuttaa suoraan tulojen vähenemiseen opiskelijoiden määrän vähentyessä. Lisäksi oppilaitosten kilpailu opiskelijoista tulee kiristymään. Tulevina vuosina toimintamenojen hallinta on keskeistä. Samalla on varmistettava oppilaitoksen vetovoimaisuus ja opetuksen laatu. Koulutuskuntayhtymän talouden tilanne on kuitenkin vakaa.

Strategiset valinnat ovat ohjanneet kuntayhtymän toimintaa. Strategia uudistettiin vuoden 2024 aikana vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä.

7. Tarkastuslautakunnan johtopäätökset

Tarkastuslautakunta katsoo, että Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston hyväksymät toiminnalliset tavoitteet on pääosin saavutettu vuonna 2024. Vuosi 2024 toteutui taloudellisesti hyvin. Tarkastuslautakunta kannustaa jatkamaan suunnitelmallista ja tarkkaa taloudenhoitoa myös jatkossa.

Tarkastuslautakunta suosittaa harkittavaksi kotisivujen uudistamista muun muassa saavutettavuuden ja markkinoinnin näkökulmasta.

Tilintarkastaja on antanut 14.5.2024 tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2024. Tilintarkastaja on esittänyt vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille vuoden 2024 osalta.

Tarkastuslautakunta yhtyy tilintarkastajan esitykseen tilinpäätöksen 2024 hyväksymisestä ja esitykseen tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille vuodelta 2024.

Tarkastuslautakunta pyytää vastineet tarkastuslautakunnan esittämistä huomioista yhtymähallitukselta lokakuun loppuun 2025 mennessä.

Tarkastuslautakunta lausuu lämpimät kiitoksensa koulutuskuntayhtymän henkilökunnalle alueen ihmisten hyväksi tehdystä työstä!

Loimaalla 14.5.2025

Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunta

Sanna Vuolle
puheenjohtaja

Tarmo Kangas
varajäsen

Asmo Mikkola
jäsen

Nina Savinen
jäsen

Ilkka Uusitalo
jäsen

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 14 pages before this page
Dokumentet inneholder 14 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 14 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 14 sider før denne side

Detta dokument innehåller 14 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende